

Skaidrojums par interešu konflikta neesamības apliecināšanu saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu

Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – PIL) 23.panta pirmās daļas pirmais teikums nosaka, ka **iepirkuma komisijas locekļi un eksperti nedrīkst pārstāvēt kandidāta vai pretendenta intereses, kā arī nedrīkst būt saistīti ar kandidātu vai pretendentu**. Gadījumus, kad ir uzskatāms, ka iepirkuma komisijas loceklis un eksperts ir saistīti ar piegādātāju nosaka PIL 23.panta pirmās daļas 1., 2. Un trešais punkts, kā arī šā panta otrā daļa.

Minētie noteikumi paredz, ka iepirkuma komisijas locekļi un eksperti nedrīkst atrasties potenciāla vai reāla interešu konflikta situācijā. Atbilstoši minētās normas mērķim un jēgai **ar kandidāta vai pretendenta interešu pārstāvēšanu jāsaprot arī tādas situācijas, kad iepirkuma komisijas locekļi vai eksperts rīkojas kāda piegādātāja interesēs līdz šis piegādātājs ir iesniedzis pieteikumu vai piedāvājumu iepirkuma procedūrā**, t.i., saskaņā ar PIL 1.panta 8. un 13.punktu attiecīgi kļūvis par kandidātu vai pretendentu. Minētais noteikums attiecas arī, piemēram, uz iepirkuma procedūras dokumentu izstrādāšanu kāda piegādātāja interesēs.

Saskaņā ar PIL 23.panta trešo daļu **iepirkuma komisijas locekļi un eksperti paraksta apliecinājumu**, ka nav tādu apstākļu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka viņi ir ieinteresēti konkrēta kandidāta vai pretendenta izvēlē vai darbībā vai ka ir saistīti ar tiem šā panta pirmās daļas izpratnē. Minētais **pienākums** iepirkuma komisijas locekļiem un ekspertam **ir noteikts, lai tos brīdinātu** par atrašanās interešu konflikta situācijā nepieļaujāmību **un tie apliecinātu**, ka neeksistē vai tiem nav zināmi tādi apstākļi, kas būtu par pamatu uzskatīt, ka pastāv interešu konflikta situācija.

PIL tiešā veidā nenosaka, kurā brīdī iepirkuma komisijas locekļiem un pieaicinātajiem ekspertiem ir jāparaksta apliecinājums par neatrašanos interešu konflikta situācijā. Tomēr, ņemot vērā apliecinājuma mērķi – mazināt iespēju, ka iepirkuma komisijas locekļi vai eksperti varētu nonākt interešu konflikta situācijā, Iepirkumu uzraudzības biroja ieskatā **attiecīgs apliecinājums ir parakstāms ne vēlāk kā brīdī, kad attiecīgā persona uzsāk darbību iepirkuma komisijas sastāvā vai tiek pieaicināta kā eksperts**, nevis tikai brīdī, kad tiek atvērti iesniegtie pieteikumi vai piedāvājumi un kļūst publiski zināmi piegādātāji, kas iesnieguši pieteikumus vai piedāvājumus.

Gadījumā, ja iepirkuma komisijas loceklis vai iepirkuma komisijas darbā pieaicinātais eksperts sākotnēji (piemēram, iepirkuma procedūras dokumentu izstrādes laikā) nav apzinājies un paredzējis iespēju, ka pieteikumu vai piedāvājumu varētu iesniegt piegādātājs, ar kuru attiecīgais iepirkuma komisijas loceklis vai iepirkuma komisijas darbā pieaicinātais eksperts ir saistīts PIL 23.panta pirmās un otrās daļas izpratnē, bet, **ja pēc pieteikumu vai piedāvājumu atvēršanas tiek konstatēta attiecīga saistība starp attiecīgo iepirkuma komisijas locekli vai iepirkuma komisijas darbā**

pieaicināto ekspertu un pieteikumu vai piedāvājumu iesniegušo piegādātāju, attiecīgajam iepirkuma komisijas loceklim vai iepirkuma komisijas darbā pieaicinātajam ekspertam ir pienākums nekavējoties sevi atstatīt no turpmākas darbības iepirkuma komisijā un eksperta pakalpojumu sniegšanas.

Uzmanību!

Pienākums neatrasties interešu konflikta situācijā jebkurā iepirkuma procedūras stadijā attiecas uz katru iepirkuma komisijas locekli un iepirkuma komisijas darbā pieaicināto ekspertu personiski un nav atkarīgs no tā, vai tas ir vai nav parakstījis PIL 23.panta trešajā daļā minēto apliecinājumu. **Apliecinājuma parakstīšana neizslēdz atbildību gadījumā, ja persona faktiski būs atradusies interešu konflikta situācijā.**

Pienākums neatrasties interešu konflikta situācijā iepirkuma komisijas locekļiem - valsts amatpersonām izriet arī no likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, jo saskaņā ar šā likuma 4.panta pirmās daļas 24.punktu iepirkuma komisijas locekļi ir uzskatāmi par valsts amatpersonām un uz tām attiecas minētajā likumā noteiktie ierobežojumi, kuru neievērošana ir sodāma.